Svanemerking av

Kompostbeholdere

Versjon 3 • datum - datum
Resmissutkast

Nordisk Miljømerking

Innhold

Hva er en Svanemerket kompostbeholder? 4

Hvorfor velge Svanemerking? 4

Hva kan Svanemerkes? 4

Hvordan søker man? 5

Hva kreves for å bli Svanemerket? 6

2 Miljøkrav 7
2.1 Plast 7
2.2 Isoleringsmateriale 7
2.3 Tre 8
2.4 Kjemikalier 9
2.5 Funksjonskrav 12
2.6 Avfall og emballasje 13
3 Kvalitets- og myndighetskrav 13

Markedsføring 15

Svanemerkets utforming 15

Etterkontroll 15

Hvor lenge gjelder lisensen? 15

Nye kriterier 16

Bilag 1 Markedsføring av Svanemerkede kompostbeholdere
Bilag 2 Erklæring plastleverandør
Bilag 3 Erklæring klassifisering av kjemiske produkter
Bilag 4 Inngående stoffer i kjemiske produkter
Bilag 5a Opprinnelse, sporbarhet og sertifisering
Bilag 5b Sporbarhet og bærekraftig treforsyning
Bilag 5c Krav til skogsertifisering
Bilag 6 Innhold bruksanvisning
Bilag 7 Bakgrunnsnotat Kompostbeholdere

019 Kompostbeholdere, versjon 3, 7. oktober 2013

Adresser

Nordisk ministerråd besluttet i 1989 å innføre en frivillig offisiell miljømerking, Svanen. Nedenstående organisasjoner/foretak har ansvaret for det offisielle miljømerket Svanen, tildelt av respektive lands regjering. For mer informasjon se web sidene:

Danmark
Miljömärkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Kollegievej 6
DK-2920 Charlottenlund
Tel: +45 72 300 450
Fax: + 45 72 300 451
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Finland
Miljömärkning Finland
Box 489
FI-00101 Helsingfors
Tel: +358 424 2811
Fax: +358 424 281 299
joutsen@motiva.fi
www.ecolabel.fi

Island
Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavik
Tel: +354 591 20 00
Fax: +354 591 20 20
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Norge
Miljømerking
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
Fax: +47 24 14 46 01
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige
Miljömärkning Sverige AB
SE-118 80 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
Fax: +46 8 55 55 24 01
svanen@svanen.se
www.svanen.se

Dette dokument kan bare kopieres i sin helhet og uten noen form for endring.

Sitat kan benyttes hvis opphavsmannen Nordisk Miljømerking nevnes.

Hva er en Svanemerket kompost-beholder?

Svanemerkete kompostbeholdere er beholdere for kompostering av hageavfall og organisk avfall fra husholdninger. Kriteriedokumentet omfatter varmkompost-beholdere til bruk hele året. Hensikten med kriteriene er å sikre at beholderen komposterer avfallet godt.

Svanemerkete kompostbeholdere hører til de minst miljøbelastende på markedet . Spesielt for disse er:

- Gjennom omfattende funksjonstest sikres god kompostering og robust konstruksjon som tåler kulde.
- Det stilles miljø-og helsekrav til kjemikaliene som brukes i produksjonen av kompostbeholderen. De har god beskyttelse mot gnagere.

En svanemerket kompostbeholder har dokumentert at de fungerer i praksis ved en grundig funksjonstest. Det stilles også krav til materialene som inngår i kompost-beholderen, som plast og trevirke. Bruk av miljø- og helseskadelige kjemikalier ved produksjon er forbudt. Krav om en grundig bruksanvisning gjør at det blir lettere for brukerne å beherske den biologiske prosessen i kompostbeholderen og minimerer sjansen for driftsproblemer.

Hvorfor velge Svanemerking?

- Produsent og forhandler kan bruke varemerket Svanen i sin markedsføring. Svanemerket har troverdighet og er meget godt kjent i Norden.
- Svanemerket er en kostnadseffektiv og enkel måte for produsenten å kommunisere sitt miljøarbeide og miljøengasjement til kunder og leverandører.
- En mer miljøtilpasset drift kan forberede produsenten på fremtidige miljøkrav.
- Miljøspørsmål er komplekse og det kan ta lang tid å sette seg inn i spesifikke problemstillinger. Svanemerkingen kan ses som en guide til dette arbeide.
- Svanemerking omfatter ikke bare miljøkrav, men også kvalitetskrav fordi miljø og kvalitet ofte går hånd i hånd. Det betyr at en svanelisens også kan ses som et kvalitetsstempel.

Hva kan Svanemerkes?

Kriteriene gjelder beholdere for kompostering av organisk husholdnings- og hageavfall. Kompostbeholdere med kapasitet > 20 person ekvivalenter samt avløpsfrie toalettsystemer inngår ikke i produktgruppen. Nordisk Miljømerking har egne kriterier for avløpsfrie toaletter.

Hvordan søker man?

Hvert krav er markert med bokstaven O (for obligatoriske krav) samt ett nummer. Alle krav skal oppfylles for at en lisens skal oppnås.

Symboler i teksten

For hvert krav er det beskrevet hvordan kravet skal dokumenteres. Det finns også ulike symboler som brukes for å lette arbeidet. Symbolene er:

✉ Send inn

🔑 Kravet kontrolleres på stedet

Søknad

Søknad om nordisk lisens sendes til miljømerkeorganisasjonen i eget land og er gyldig for behandling i 12 måneder. Søknaden kan behandles av en annen miljømerkingsorganisasjon etter avtale mellom disse. Beskjed om dette gis til søkeren. Foretak utenfor Norden søker hos miljømerkeorganisasjonen i det nordiske landet hvor produktene i hovedsak skal markedsføres.

Søknaden skal bestå av et søknadsskjema (søknadsformular) og dokumentasjon som viser at kravene oppfylles (hvilken dokumentasjon som kreves er spesifisert i kravene). På søknadsskjemaet skal det opplyses om i hvilke nordiske land de aktuelle produktene selges og antatt omsetning i hvert land skal føres opp.

Mer informasjon og hjelp ved søknad kan finnes. Gå inn på respektive lands hjemmeside for å få informasjon.

Salg i Norden

Innvilget lisens gjelder for hele Norden. I lisensbeviset blir produktene oppført per land der hvor de selges i henhold til opplysninger gitt på søknadsskjemaet. Produktene vil fremkomme på Nordisk Miljømerkings hjemmeside(r). Lisensinnehaveren plikter å informere Nordisk Miljømerking dersom det blir endringer mht hvor produktene selges. Hvis produktet skal selges i andre nordiske land enn det som først er angitt på lisensbeviset, skal lisensinnehaveren skriftlig informere og eventuelt sende inn nødvendig dokumentasjon til Nordisk Miljømerking i det landet der den nordiske lisensen ble utstedt.

Kontroll på stedet

Før lisens bevilges kontrollerer Nordisk Miljømerking på stedet at kravene oppfylles. Ved kontrollen skal underlag for beregninger, original til innsendt dokumentasjon, måleprotokoll, innkjøpsstatistikk og lignende som bekrefter at kravene oppfylles kunne fremvises.

Kostnader

En søknadsavgift betales i forbindelse med at bedriften søker lisens. I tillegg til det kommer en årsavgift basert på den Svanemerkede kompostbeholderens omsetning.

Spørsmål

Ved spørsmål, kontakt gjerne Nordisk Miljømerking, se adresser på side 3.

Hva kreves for å bli Svanemerket?

For å få Svanelisens må alle krav oppfylles.

For å kunne få innvilget nordisk lisens, må følgende dokumentasjon vedlegges søknaden:

- Bruksanvisning på alle aktuelle språk.
- Dokumentasjon som viser at nasjonale regler, lover og eventuelle bransjeavtaler om retursystem for emballasje følges.

1 Materialsammensetning

O1 Beskrivelse av produktene

Det skal gis en beskrivelse av kompostbeholderen. Beskrivelsen skal inneholde

- Type kompostbeholder
- Inngående materialer i kompostbeholderen som type plast, metall, trevirke og isolasjonsmateriale inkludert mengde i vekt- %.
- Leverandører av de ulike materialene

✉ Beskrivelse i henhold til ovenstående.

2 Miljøkrav

2.1 Plast

O2 Halogenert plast

Halogenert plast får ikke inngå i kompostbeholderen.

✉ Erklæring fra produsent av kompostbeholder eller plastleverandør om at halogenert plast ikke inngår.

O3 Gjenvunnet plast

Kravet gjelder dersom plast inngår med mer enn 10 vekt-% i produktet.

Plast som inngår i kompostbeholderen skal minimum inneholde 50 vekt-% gjenvunnet materialet (inkludert isolering).

Gjenvunnet plast defineres som postkonsumert gjenvunnet material som kasserte plastprodukter eller emballasje eller produksjonsspill fra ekstern leverandør. Produksjonsspill fra produksjonen av komposbeholderen er ikke gjenvunnet materialet. Dette overensstemmer med definisjonene i standarden ISO 14021 om miljømerker og deklarasjoner.

Gjenvunnet plast skal ikke inneholde halogenerte flammehemmere. Det tillates allikevel forurensninger inntil 100 ppm.

✉ Erklæring fra plastleverandør om at råvaren er gjenvunnet samt andel gjenvunnet plast. Erklæring fra plastleverandør om at plasten ikke inneholder halogenerte flamme-hemmere. Bilag 2 kan anvendes.

✉ Beregning fra søker som viser andelen gjenvunnet/resirkulert plast.

O4 Merking av plast

Plastdeler som veier mer enn 50 g skal være merket i henhold til ISO 11469 Generic identification and marking of plastics products.

✉ Erklæring fra plastprodusent eller plastleverandør. Bilag 2 kan anvendes.

2.2 Isoleringsmateriale

O5 Blåsemiddel

Blåsemiddel for isoleringsmateriale skal ha et ozonnedbrytende potensial (ODP-verdi) = 0 og global oppvarmingspotensial (GWP100-verdi) < 15 (beregnet i CO_2-ekvivalenter under en periode på 100 år).

Blåsemiddelet får ikke inneholde halogenerte organiske forurensninger.

✉ Oversikt over brukte blåsemiddel samt bekreftelse fra produsent/leverandør av blåsemiddel som viser at kravet oppfylles.

2.3 Tre

O6 og O7 gjelder alt trematerиale som inngår i produktet. O8 gjelder dersom trematerialer inngår med mer enn 10 vekt-% i produktet. Smådeler, f.eks. håndtak, er unntatt fra kravene.

O6 Opprinnelse og sporbarhet

Dette kravet gjelder alle produktdeler som inneholder trevirke, pil eller bambus (heretter kalt treråvare).

Søker skal

1. oppgi navn (latinsk og et nordisk språk), geografisk opprinnelse (land/delstat og region/provins) og levererandør for tre-, pil- og bambusråvarer som benyttes.
2. ha sporbarhet på alle treråvarer
3. ha en nedskrevet prosedyre/rutine for bærekraftig treråvareforsyning
4. sikre at treråvare kommer fra lovlige kilder. Treråvare må ikke stamme fra:
   - Vernet/beskyttet område eller områder som behandles ved en offisiell prosedyre for å oppnå vernet/beskyttet status
   - Områder med uavklart eierskap eller bruksrettigheter
   - Ulovlig hugget/høstet råvare
   - Genmodifiserte trær og planter

Dessuten får driften av skogen ikke forstyrre:

- Naturskog, biodiversitet, spesielle økosystem og viktige økologiske funksjoner
- Sosiale og kulturelle vernede verdier

✉ Navn (latinsk og et nordisk språk) og geografisk opprinnelse (land/delstat og region/provins) for de råvarer som benyttes. Nordisk Miljømerking kan kreve ytterligere dokumentasjon dersom det er usikkerhet om råvarens opprinnelse. Bilag 5a fylles ut av leverandører/produsent og bilag 5b fylles ut av produsent.

✉ Skriftlige prosedyrer som sikrer sporbarhet av råvarens opprinnelse. Prosedyrene skal inneholde oppdaterte lister over alle leverandører av råvarer som inngår i produktet. Bilag 5b fylles ut av produsent.

O7 Biocider

Trevirket får etter avvirkning ikke være behandlet med bekjempningsmiddel som er klassifisert av WHO som type 1A og type 1B.

Kravet gjelder for behandling av trestokker etter avvirkning.

WHO klassifisering: En oversikt kan fås på internettadresse http://www.who.int/ipcs/publications/pesticides_hazard/en/, "The WHO recommended classification of pesticides by hazard and guidelines to classification 2009" eller ved henvendelse til et av sekretariatene.

✉ Redegjørelse fra leverandører av trevirket over hvilke bekjempningsmidler som benyttes og erklæring i henhold til bilag 5a for hvert enkelt produkt.

O8 Trevirke fra sertifisert skogbruk

Kravet omfatter massivt tre, laminert tre og finer. Pil og bambus er ikke omfattet. 70 vekt-% av innkjøpt trevirke til de svanemrkete kompostbeholdere skal komme fra sertifisert skogbruk.

Kravet kan dokumenteres som innkjøpt trevirke på årsbasis for de ulike treslag som brukes. Sertifiseringen skal være utført av en tredje part etter en gjeldende skogbruks-standard som oppfyller kravene til standard og sertifiseringssystem gitt i bilag 5c.

✉ Innkjøpt mengde trevirke samt andel (%) av sertifisert virke som inngår i søkerens svanemerkede produksjon på årsbasis.

✉ Utfylt bilag 5a.

✉ Kopi av skogssertifikat(er) som er undertegnet og godkjent av et sertifiseringsorgan.

Nordisk Miljømerking kan kreve ytterligere dokumentasjon for å vurdere om kravene til standard, sertifiseringssystem og sertifisert andel er oppfylt. F.eks. kopi av sertifi-seringsorganets godkjennelsesrapport, kopi av skogsstandarden inklusiv navn, adresse og telefonnummer til organisasjonen som har utformet standarden samt referanser til personer som representerer parter og interessegrupper som er invitert til å delta i utviklingen av skogstandarden.

2.4 Kjemikalier

Kravene omfatter alle kjemiske produkter, som lim, lakk, beis, olje, farge, trebeskyttelses-midler og lignende som brukes hos produsenten ved produksjon av de svanemerkede produktene og hos produsentes underleverandører, ved produksjon av deler til de svanemerkete produktene.

For impregneringsmidler til tre gjelder spesifikke unntakelser og krav,se det enkelte krav for unntakelsene.

Hjelpestoffer som for eksempel smøreoljer og rengjøringsmidler er ikke omfattet av kravene.

Metaller og beleggning av metall er unntatt kravene.

Plast er unntatt O9 og O10. Se eget krav for tilsettinger i plast.

O9 Oversikt kjemikalier

Produsent av kompostbeholderen skal gi en oversikt over hvilke kjemikalier som brukes i produksjonen av beholderen, f.eks. lim, trebeskyttelsesmidler og overflate-behandling. Kjemikalier som brukes hos underleverandører og som brukes ved produksjon av deler til det svanemerkete produktet, skal også oppgis.

✉ Oversikt fra produsent av kompostbeholder over hvilke kjemikalier som brukes i produksjonen.

O10 Klassifisering av produksjonskjemikalier

Produksjonskjemikalier som brukes ved produksjon av kompostbeholderen skal ikke være klassifisert i henhold til tabell 1:

Kjemiske produkter som brukes til impregnering av tre er unntatt krav til miljøfarlig, meget giftig og giftig. Se O11 for spesifikt krav til impregneringsmidler.

Tabell 1: Klassifisering

Klassifi-sering	Faresymboler og R-setninger/Fareklasser, farekategori og faresetning	
	EUs preparatdirektiv 1999/45/EF	**CLP-forordning 1272/2008**
Miljøfarlig	R52, R53 eller R52/53. N med R50, R50/53, R51/53, og/eller R59.	Farlig for vannmiljø. Kategori: akutt 1 H400, Kategori: kronisk 1 H410, Kategori: kronisk 2 H411. Kronisk 3: H412. Farlig for ozonlaget EUH 059 eller H420
Meget giftig	Tx (T+ i Norge) med R26, R27, R28 og/eller R39	Akutt toksisitet, Kategori 1 eller 2 med H330, H310 og/eller H300 og/eller Spesifikk organtoksisitet - enkelt eksponering, kategori 1 med H370
Giftig	T med R23, R24, R25, R39 og/eller R48	Akutt toksisitet, Kategori 2 eller 3 med H330, H331, H311 och/eller H301 og/eller Spesifikk organtoksisitet- enkelt eksponering, kategori 1 med H370, og/eller Spesifikk organtoksisitet-gjentatt eksponering kategori 1 med H372
Kreftfrem-kallende	T med R45 og/eller R49 (Carc 1 eller Carc 2) eller Xn med R40 (Carc 3)	Carc 1A/1B/2 med H350* og/eller H351
Mutagen	T med R46 (Mut 1 eller Mut 2) eller Xn med R68 (Mut 3)	Mut 1A/1B/2 med H340 og/eller H341
Reproduksjons skadelig	T med R60 og/eller R61, (Repr1 eller Repr2) eller Xn med R62, R63 og/eller R64.	Repr 1A/1B/2 med H360*, H361*, H362

Klassifiseringen gjelder i henhold til EU's preparatdirektiv 1999/45/EU med senere endringer og tilpasninger og/eller CLP-forordning 1272/2008 med senere endringer. Under overgangsperioden, dvs. frem til 1. juni 2015, kan klassifisering i henhold til EU´s Stoffdirektiv eller CLP-forordningen anvendes. Etter overgangs-perioden gjelder kun klassifisering i henhold til CLP-forordningen.

** Hvis det er definitivt bevist at faren ikke kan forårsakes av noen andre eksponeringsveier kan ekponerings-veien angis som en del av faresetningen. En eller to bokstaver etter faresetningen indikerer eksponeringsvei (f.eks. H350i – Kan forårsake kreft ved innånding) og/eller type av effekt. Alle tilleggskoder er inkludert i kriteriene.*

Vær oppmerksom på at det er produsenten som er ansvarlig for klassifiseringen.

☒ Bekreftelse fra produsent av kjemikaliene og sikkerhetsdatablad/produktblad i henhold til gjeldende lovgivning i søknadslandet, f.eks. Bilag II i REACH (Forordning 1907/2006/EF). Bilag 3 kan anvendes.

O11 Inngående stoff i produksjonskjemikalier

Kjemiske produkter som brukes til impregnering av tre er unntatt dette krav. Se O13 for spesifikt krav til disse produkter. Lakk, beis, maling og lignende som brukes til overflatebehandling er ikke unntatt.

Følgende må ikke inngå[1] i det kjemiske produkt:

- Persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) organiske stoffer
- Meget persistente og meget bioakkumulerbare (vPvB) organiske stoffer

[1]Som inngående stoff regnes, med mindre annet er nevnt, alle stoffer i produktet, også tilsatte additiver (f.eks. konservering eller stabilisator) i råvarene, men ikke forurensninger fra råvareproduksjonen. Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen, som inngår i det ferdige produkt i konsentrasjoner under 100 ppm (0,0100 vekt- %, 100 mg/kg), men ikke stoffer, som er tilsatt en råvare eller produktet bevisst og med et formål, uansett mengde. Kjente avspaltningsprodukter av inngående stoffer, regnes også som inngående.

- SVHC (Substances of very high concern)
- Silikoner og siloksaner
- Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonskadelige stoffer (CMR) (kategori 1 og 2)
- Halogenerte organiske forbindelser (inkludert klorerte polymerer). Unntatt her er:
- Biocidet CMIT: Blandingen (3:1) av CMIT/MIT (5 chloro-2-methyl-4-isothiazolin-3-one Cas. Nr. 247-500-7 , 2-methyl-4-isothiazolin-3-one Cas. Nr. 220-239-6) må ikke være høyere enn 0,0015 vekt-%.
- Fargepigment som overholder EU's krav til pigmenter i materialer i kontakt med mat
- PFOA (perfluoroktansyre og salter/estere av denne) og PFOS (perfluoroktylsulfonat og forbindelser av denne)
- Alkylfenoler, alkylfenoletoksylater eller andre alkylfenolderivater[2].
- Biocid klorfenoler (deres salte og estere) og dimethylfumerat
- Innhold av isothiazoliner i høyere konsentrasjon enn 0,05 vekt-%
- Bisfenol A forbindelser
- Ftalater
- Pigmenter og tilsetningsstoffer basert på kobber, bly, bor, kreosot, tinn, kadmium, krom^{VI} og kvikksølv og deres forbindelser.

PBT- og vPvB-stoffer er definert i Bilag XIII i REACH (Forordning 1907/2006/EF). Stoffer som oppfyller, eller stoffer som danner stoffer, som oppfyller PBT- eller vPvB-kriteriene, kan ses på det Europeiske Kjemikaliekontors (European Chemical Bureau; ECB) hjemmeside: http://ecb.jrc.it/esis/index.php?PGM=pbt. Stoffer som er "utskutte" eller stoffer "under evaluering" anses ikke for å ha PBT eller vPvB-egenskaper.

✉ For hvert kjemisk produkt, som inngår i kompostbeholdere, kreves erklæring fra kjemikalieleverandøren/plastleverandøren. Bilag 4 kan anvendes.

O12 Tilsettinger i plast

Plast får ikke aktivt tilsettes halogenerte paraffiner, halogenerte flammehemmere, ftlalater, pigmenter basert på kobber, bly, bor, tinn, kadmium, krom^{VI} og kvikksølv og deres forbindelser.

Kravet gjelder ikke resirkulert plast.

✉ Erklæring fra plastleverandøren. Bilag 2 kan anvendes.

O13 Trebeskyttelse - impregnering

Tre med naturlig holdbarhet (holdbarhetsklasse 1 eller 2 ifølge EN 350-2) må ikke behandles med trebeskyttelsesmiddel.

Impregnering med klasse A og M (ifølge Nordisk Trebeskyttelsesråds klassifisering) er ikke tillatt.

Impregnering av produktet skal oppfylle klasse B eller AB ifølge Nordisk Trebeskyttelsesråds klassifisering (Klasse AB tilsvarer klasse NP5/HC3 og klasse B tilsvarer Klasse NP3/HC3 ifølge den europeiske standard EN 335 og EN 351).

Se liste over godkjente produkter på http://www.ntr-nwpc.com.

Trevirke skal ikke impregneres med produkter der virkestoffene er basert på arsen, krom, tinnorganiske forbindelser eller kreosotolje.

[2] Alkylfenolderivater defineres som stoffer som avspalter alkylfenoler ved nedbrytning.

✉ Bekreftelse fra produsent av trevirke, samt sikkerhetsdatablad/produktblad i henhold til gjeldende lovgivning i søknadslandet, f.eks. Bilag II i REACH (Forordning 1907/2006/EF) .

O14 Vedlikeholdsprodukter - treverk

Dersom det oppgis anbefalinger om vedlikehold av trematerialer i bruksanvisningen, skal disse produktene oppfylle O10 og O11. Det skal oppgis handelsnavn på det aktuelle produktet. Se også O20.

✉ Kjemikalieprodusent av vedlikeholdsproduktet skal erklære at O10 og O11 oppfylles. Bilag 3 og 4 kan anvendes.

✉ Handelsnavn på produktet.

✉ Kopi av bruksanvisning.

O15 Kvikksølvtermometer

Installering av kvikksølvtermometer i kompostbeholderen er ikke tillatt.

✉ Bekreftelse fra produsent av kompostbeholder om at kvikksølvtermometer ikke er installert.

2.5 Funksjonskrav

O16 Syrefast metall

Metalldeler som er i kontakt med korrosivt miljø (dvs kompostmasse, sigevann og luft) skal være syrefast, dvs behandlet for å hindre rustdannelse.

✉ Erklæring fra leverandør av metall om at metallet er syrefast med beskrivelse av behandling.

O17 Tetthet polyetylen

Tetthet på polyetylen skal være større enn 935 kg/m^3 med unntak av tverrbunden (crosslinked) polyetylen.

✉ Bekreftelse fra plastprodusent eller plastleverandør på tettheten på polyetylen.

O18 Konstruksjon

Kompostbeholderen skal ha installert gnagerbeskyttelse med maks åpning på 7mm*7mm.

Om kompostbeholderen markedsføres til eventuell innendørs bruk må sigevannet kunne samles opp og utledes.

Kompostbeholderens lokk skal kunne stenges slik at det ikke blåser av. Hengslet lokk skal kunne låses ved påfylling for å hindre at det faller ned.

Eventuell isoleringsmateriale skal være beskyttet mot mekaniske skader og vanninntrenging.

✉ Bekreftelse fra produsent som beskriver gnagerbeskyttelse, eventuell oppsamling av sigevann, hengsling/stengemulighet for lokk og beskyttelse av isoleringsmateriale.

O19 Funksjonstest

Kompostbeholderen skal testes i henhold til SP-metod 2856, utgåva 2, 2002-04-24, ”Funktionstest av varmkompostbehållare” eller senere versjoner. Testen skal gjennomføres av uavhengig testinstitutt, f.eks SP Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, Borås. Kompostbeholderen skal oppfylle kravene i testmetoden uten tilførsel av energi.

Testmetoden utføres i varierende temperaturer i minimum 12 uker. Testmetoden definerer det organiske materialet som skal tilsettes og temperaturen som skal oppnås før kompostbeholderen kan godkjennes.

✉ Kopi av testrapport iht SP-metod 2856, utgåva 2, 2002-04-24, "Funktionstest av varmkompostbehållare" eller senere versjoner, utført av uavhengig testinstitutt.

✉ For lisensinnehavere i henhold til versjon 2: Dersom det ikke er gjort endringer som har funksjonsmessig betydning, unntas lisensinnehavere med lisens i henhold til versjon 2 fra dette krav, dvs ny testing og rapport er ikke nødvendig. Bekreftelse på at ingen funksjonsmessige endringer er foretatt skal sendes inn.

O20 Bruksanvisning

Kompostbeholderen skal leveres med bruksanvisning på salgslandets språk. Bruksanvisningen skal omfatte punktene som er beskrevet i bilag 6.

✉ Kopi av bruksanvisning.

O21 Garanti

Kompostbeholderen skal leveres med 5 års garanti. Garantikravet gjelder ikke deler som er utsatt for stor slitasje. Slitasjedeler skal angis i bruksanvisning og de skal kontinuerlig finnes tilgjengelig under garantitiden, dvs min 5 år etter siste solgte kompostbeholder.

✉ Bekreftelse fra produsent som beskriver garanti og tilgang på slitasjedeler.

2.6 Avfall og emballasje

O22 Produksjonsavfall

Produsent av kompostbeholdere skal ha en avfallsplan med kildesortering av aktuelle avfallsfraksjoner.

✉ Avfallsplan med beskrivelse av hvordan avfallet kildesorteres.

O23 Emballasje

Halogenerte plaster kan ikke benyttes som emballasje.

✉ Beskrivelse av emballasjen.

3 Kvalitets- og myndighetskrav

For å sikre at Svanens krav oppfylles skal følgende rutiner være implementert.

Hvis søkeren har et sertifisert miljøledelsessystem i henhold til ISO 14 001 eller EMAS, der følgende rutiner er implementert, er det nok at den akkrediterte revisoren dokumenterer at kravene implementeres.

O24 Lover og forordninger

Lisensinnehaveren skal sikre at gjeldende bestemmelser for sikkerhet, arbeidsmiljø, miljølovgivning og anleggsspesifikke vilkår/konsesjoner følges på samtlige produksjonssteder for det Svanemerkede produktet.

Ingen dokumentasjon kreves, men Nordisk Miljømerking kan inndra lisensen hvis kravet ikke oppfylles.

O25 Ansvarlig for Svanen

Det skal være en person på bedriften som har ansvar for at Svanens krav oppfylles samt en kontaktperson mot Nordisk Miljømerking.

✉ Organisasjonsstruktur som viser ansvarlig for ovenstående.

O26 Dokumentasjon

Lisensinnehaveren skal kunne fremvise kopi av søknaden samt fakta- og beregningsunderlag (inklusive testrapporter, dokument fra underleverandører og lignende) for den dokumentasjon som sendes inn i forbindelse med søknaden.

🔑 Kontrolleres på stedet.

O27 Produktets kvalitet

Lisensinnehaveren skal garantere at kvaliteten i produksjonen av det svanemerkede produkt ikke forringes under lisensens gyldighetstid.

✉ Rutiner for å sammenfatte og ved behov redegjøre for reklamasjoner/klager vedrørende kvaliteten på det svanemerkede produktet.

O28 Planlagte endringer

Planlagte produktmessige og markedsmessige endringer som påvirker Svanens krav skal skriftlig meddeles Nordisk Miljømerking.

✉ Rutiner som viser hvordan planlagte produktmessige og markedsmessige endringer håndteres.

O29 Uforutsette avvik

Uforutsette avvik som påvirker Svanens krav skal skriftlig rapporteres til Nordisk Miljømerking samt journalføres.

✉ Rutiner som viser hvordan uforutsette avvik håndteres.

O30 Sporbarhet

Lisensinnehaveren skal ha sporbarhet på det svanemerkede produktet i produksjonen.

✉ Beskrivelse/rutiner over hvordan kravet oppfylles.

O31 Retursystem

Relevante nasjonale regler, lover og/eller bransjeavtaler vedrørende retursystem for produkter og emballasje skal oppfylles i de nordiske land der det svanemerkede produkt markedsføres.

✉ Erklæring fra søkeren om hvilken returordning selskapet har avtale med vedrørende gjenvinning/håndtering.

O32 Markedsføring

Markedsføring av svanemerkede produkt skal skje i henhold til "Regler for nordisk miljømerking av produkter".

✉ Utfylt bilag 1.

Markedsføring

Miljømerket Svanen er et varemerke som er godt kjent og respektert i Norden. Den Svanemerkede kompostbeholderen kan markedsføres med Svanemerket så lenge lisensen er gyldig.

Merket skal plasseres slik å det ikke oppstår tvil om hva merkingen betyr og slik at det fremgår at kompostbeholderen er miljømerket.

Mer om markedsføring kan leses i "Regler for nordisk miljømerking av produkter" 22. juni 2011 eller senere versjoner.

Svanemerkets utforming

Svanemerket har følgende utforming:

Hver lisens får ett unikt lisensnummer som skal brukes sammen med merket.

Mer om merkets utforming kan leses i "Regler for nordisk miljømerking av produkter" 22. juni 2011 eller senere versjoner.

Etterkontroll

Nordisk Miljømerking kan kontrollere at kompostbeholderen oppfyller Svanens krav også etter at lisens er bevilget. Det kan f.eks. skje gjennom besøk på stedet eller ved stikkprøvekontroll.

Viser det seg at kompostbeholderen ikke oppfyller kravene kan lisensen inndras.

Hvor lenge gjelder lisensen?

Nordisk Miljømerking fastsatte kriteriene for kompostbeholdere den DAG MÅNED ÅR og de gjelder til og med DAG MÅNED ÅR.

Miljømerkingslisensen gjelder så lenge kriteriene oppfylles og så lenge kriteriene er gyldige. Kriteriene kan forlenges eller justeres, i slike tilfeller forlenges lisensen automatisk og lisensinnehaveren meddeles dette.

Senest 1 år før utløpsdato, skal det meddeles hvilke kriterier som deretter skal gjelde. Lisensinnehaveren tilbys da muligheten for å fornye lisensen.

Nye kriterier

Dette kapitel er i blant redningen for å ivareta nasjonale nemnders ønskemål som det ikke går an å legge inn i kriteriene ved beslutningsdato.

- Vurdere skjerpede krav til andel resirkulert plast
- Vurdere kjemikaliekrav til plastproduksjon

Bilag 1 Markedsføring av Svanemerkede kompostbeholdere

Vi bekrefter hermed at vi kjenner til reglene for bruk av det nordiske miljømerket Svanen i henhold til "Regler for nordisk miljømerking av produkter" 22. juni 2011 eller senere versjoner og vi forsikrer at markedsføringen av den Svanemerkede kompostbeholderen skal gjennomføres i henhold til disse regler.

Vi bekrefter også at vi har kjennskap til innholdet i kriteriene for Svanemerking av kompostbeholdere.

Vi forsikrer at de innen vårt foretak som markedsfører det Svanemerkede produkt, skal informeres om kriteriene for Svanemerking av kompostbeholdere samt "Regler for nordisk miljømerking av produkter" 22. juni 2011 eller senere versjoner.

Sted og dato	Foretak
Underskrift, kontaktperson	
Kontaktperson	Telefon
Underskrift, Markedsføringsansvarlig	
Markedsføringsansvarlig	Telefon

Ved skifte av personale skal en ny bekreftelse sendes til miljømerkingsorganisasjonen.

Bilag 2 Erklæring plastleverandør

Type plast	
Produsent/leverandør	

Inneholder plastmaterialet(ene) PVC? Ja □ Nej □

Hvor stor del av plastråvaren er gjenvunnet råvare? _____%

Gjenvunnet plast defineres som postkonsumert gjenvunnet material som kasserte plastprodukter eller emballasje eller produksjonsspill fra ekstern leverandør. Produksjonsspill fra produksjonen av komposbeholderen er ikke gjenvunnet materialet. Dette overensstemmer med definisjonene i standarden ISO 14021 om miljømerker og deklarasjoner.

Inneholder den gjenvunnete plastråvaren halogenerte flammehemmere? Ja □ Nej □

Er plastdeler større enn 50 g merket for gjenvinning i henhold til ISO 11 469? Ja □ Nej □

Er det aktivt tilsatt halogenerte paraffiner, halogenerte flammehemmere, ftlalater, pigmenter basert på kobber, bly, bor, tinn, kadmium, krom^{VI} og kvikksølv og deres forbindelser. Ja □ Nej □

Kravet gjelder ikke resirkulert plast.

Produsenten/leverandørens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson	Telefon

Bilag 3 Erklæring klassifisering av kjemiske produkter

Produktets navn og bruksområde
Produsent/ importør av produktet

Er produktet klassifisert i henhold til tabellen nedenfor?

Klassifisering	**Faresymboler og R-setninger / Fareklasser, farekategori og fareangivelse**		
	EUs preparatdirektiv 1999/45/EF	CLP-forordning 1272/2008	
Miljøfarlig	R52, R53 eller R52/53. N med R50, R50/53, R51/53, og/eller R59.	Farlig for vannmiljøet Kategori akutt 1 H400, Kategori: kronisk 1 H410, Kategori: kronisk 2 H411. EUH 059	Ja □ Nej □
Meget giftig	Tx (T+ i Norge) med R26, R27, R28 og/eller R39	Akutt toksisitet, Kategori 1 eller 2 med H330, H310 og/eller H300 og/eller Spesifikk organtoksisitet- enkelt eksponering, kategori 1 med H370	Ja □ Nej □
Giftig	T med R23, R24, R25, R39 og/eller R48	Akutt toksisitet, Kategori 2 eller 3 med H330, H331, H311 og/eller H301 og/eller Spesifikk organtoksisitet- enkelt eksponering, kategori 1 med H370, og/eller Spesifikk organtoksisitet-gjentatt eksponering kategori 1 med H372	Ja □ Nej □
Kreftfrem-kallende	T med R45 og/eller R49 (Carc 1 eller Carc 2) eller Xn med R40 (Carc 3)	Carc 1A/1B/2 med H350, H350i og/eller H351	Ja □ Nej □
Mutagen	T med R46 (Mut 1 eller Mut 2) eller Xn med R68 (Mut 3)	Mut 1B/2 med H340 og/eller H341	Ja □ Nej □
Reproduksjons-skadelig	T med R60, R61 og/eller R33 (Repr1 eller Repr2) eller Xn med R62, R63	Repr 1A/1B/2 med H360, H361, H362	Ja □ Nej □

Klassifiseringen gjelder i henhold til EU's preparatdirektiv 1999/45/EU med senere endringer og tilpasninger og/eller CLP-forordning 1272/2008 med senere endringer. Under overgangsperioden, dvs. frem til 1. juni 2015, kan klassifisering i henhold til EU´s Stoffdirektiv eller CLP-forordningen anvendes. Etter overgangsperioden gjelder kun klassifisering i henhold til CLP-forordningen.

** Hvis det er definitivt bevist at faren ikke kan forårsakes av noen andre eksponeringsveier kan ekponeringsveien angis som en del av faresetningen. En eller to bokstaver etter faresetningen indikerer eksponeringsvei (f.eks. H350i – Kan forårsake kreft ved innånding) og/eller type av effekt. Alle tilleggskoder er inkludert i kriteriene.*

Vær oppmerksom på at det er produsenten, som er ansvarlig for korrekt klassifisering.

☒ Sikkerhedsdatablad/produktblad iht. gjeldende lovgivning i ansøkningslandet f.eks. Bilag II i REACH (Forordning 1907/2006/EF) for hvert produkt.

Produsenten/importørens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson	Telefon

Bilag 4 Inngående stoffer i kjemiske produkter

Nedenstående erklæringer er til brug for producenten af råvaren i forbindelse med miljømærkning i henhold til kriterierne for kompostbeholdere, versjon 3.

Som inngående stoff regnes, med mindre annet er nevnt, alle stoffer i produktet, også tilsatte additiver (f.eks. konservering eller stabilisator) i råvarene, men ikke forurensninger fra råvareproduksjonen. Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen, som inngår i det ferdige produkt i konsentrasjoner under 100 ppm (0,0100 vekt-%, 100 mg/kg), men ikke stoffer, som er tilsatt en råvare eller produktet bevisst og med et formål, uansett mengde. Kjente avspaltningsprodukter av inngående stoffer, regnes også som inngående.

I denne erklæring skal det angis, om noen av de nedenstående stoffer/klassifiseringer inngår i råvaren uansett om det er som forurensning eller ikke, og uansett mengde.

Erklæringene avgis etter beste overbevisning og etter den viten som has på dette tidspunkt. Det tas forbehold for utvikling og ny viten. Skulle ny viten oppstå, er underskriveren forpliktet til å sende inn en oppdatert erklæring til Nordisk Miljømerking.

Erklæringen omfatter følgende råvarer:_____

Undertegnede erklærer hermed følgende om nevnte råvarer:

Inneholder råvaren:

Persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) organiske stoffer	Ja □ Nej □
Meget persistente og meget bioakkumulerbare (vPvB) organiske stoffer	Ja □ Nej □
SVHC (Substances of very high concern)	Ja □ Nej □
Silikoner og siloksaner	Ja □ Nej □
Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonskadelige stoffer (CMR) (kategori 1 og 2)	Ja □ Nej □
Halogenerte organiske forbindelser (inkludert klorerte polymerer)	Ja □ Nej □

Unntatt her er:

- Biocidet CMIT: Blandingen (3:1) av CMIT/MIT (5 chloro-2-methyl-4-isothiazolin-3-one Cas. Nr. 247-500-7 , 2-methyl-4-isothiazolin-3-one Cas. Nr. 220-239-6) må ikke være høyere enn 0,0015 vekt %.
- Fargepigment som overholder EU's krav til pigmenter i materialer i kontakt med mat

PFOA (perfluoroktansyre og salter/estere av denne) og PFOS (perfluoroktylsulfonat og forbindelser av denne)	Ja □ Nej □
Alkylfenoler, alkylfenoletoksylater eller andre alkylfenolderivater	Ja □ Nej □
Biocid klorfenoler (deres salte og estere) og dimethylfumerat	Ja □ Nej □
Innhold af isothiazoliner i høyere konsentrasjon enn 0,05 vekt-%	Ja □ Nej □
Bisfenol A forbindelser	Ja □ Nej □
Ftalater	Ja □ Nej □
Pigmenter og tilsetningsstoffer basert på kobber, bly, bor, kreosot, tinn, kadmium, krom^{VI} og kvikksølv og deres forbindelser	Ja □ Nej □

Produsentens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson	Telefon

Bilag 5a Opprinnelse, sporbarhet og sertifisering

Fylles ut av leverandør av trematerialе

Leverandør:
Produkttype (for eksempel tømmer, heltre, spon, finer):

Treslag* (nordisk og latinsk navn)	Geografisk opprinnelse (land/delstat og region/provins)	Sertifisering** (inkludert sertifikatnr.)

**Her beskrives om det er for eksempel furu, gran, bjørk og så videre samt latinsk navn*

***Her angis det om treråvaren kommer fra sertifisert skogsbruk, f.eks. sertifisert etter FSC-eller PEFC-systemet. Sertifikatnr. henviser til enten Forest Management (FM) eller Chain of Custody (CoC)-sertifiseringsnr.*

Vær oppmerksom på at det er nødvendig med opplysninger om hvilken skogstandard (dvs FM-sertifseringsnr.) treråvaren er sertifisert etter for å dokumentere O8.

Er trevirket etter avvirkning behandlet med bekjempningsmiddel som er klassifisert av WHO som type 1A og type 1B? Ja □ Nej □

Leverandørens/produsentens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson	Telefon

Bilag 5b Sporbarhet og bærekraftig treforsyning

Vedlegget fylles ut av produsent av kompostbeholder

For dokumentasjon av råvaren:

Detaljert beskrivelse av leverandørkjeden fra uttak frem til produsent, eventuelt et flytskjema som viser leverandørkjeden:

_____

_____

_____

_____

Treslag/Råvare * (nordisk og latinsk navn)	Leverandør	Sertifisering** (inkludert sertifikatnr.)

**Her beskrives om det er for eksempel furu, gran, bjørk og så videre samt latinsk navn*

***Her angis det om treråvaren kommer fra sertifisert skogsbruk, f.eks. sertifisert etter FSC-eller PEFC-systemet. Sertifikatnr. henviser til enten Forest Management (FM) eller Chain of Custody (CoC)-sertifseringsnr.*

Produsentens underskrift:

Dato	Firmanavn
Kontaktperson	Telefon

Bilag 5c Krav til skogsertifisering

Krav til skogsertifisering

Trevirke som inngår skal være sertifisert av tredje part etter en gjeldende skogbruks-standard som oppfyller kravene til standard og sertifiseringssystem.

Følgende krav gjelder for standarder og sertifiseringssystemer som kan aksepteres av Nordisk miljømerking.

Standarder

1. Standarden skal balansere de økonomiske, økologiske og sosiale interesser og være i samsvar med FNs Rio dokument; Agenda 21 og Skogprinsippene, samt respektere relevante internasjonale konvensjoner og avtaler.
2. Standarden skal inneholde absolutte krav samt fremme og sikte mot et bærekraftig skogbruk.
3. Standarden skal være allment tilgjengelig. Standarden skal være utviklet i en åpen prosess der økologiske, økonomiske og sosiale interessenter er blitt invitert til å delta.

Sertifiseringssystem

Sertifiseringssystemet skal være transparent, ha bred nasjonal eller internasjonal troverdighet og skal kunne verifisere at kravene i skogbruksstandarden (se ovenfor) er oppfylt.

Sertifiseringsorgan

Sertifiseringsorganet skal være upartisk, troverdig og kunne verifisere at kravene i standarden er oppfylt, kunne kommunisere resultatet samt være egnet for en effektiv implementering av standarden.

Bilag 6 Innhold bruksanvisning

Bruksanvisningen skal inneholde følgende punkter:

- Montering og installering

Dersom kompostbeholderen skal monteres før bruk skal den leveres med illustrert monterings- og installeringsanvisning.

- Beskrivelse av bruksområde

Av bruksanvisningen skal det fremgå bruksområdet for kompostbeholdertypen.

Kompostbeholderens kapasitet skal tydelig fremgå angitt som person ekvivalenter (pe).

Bruksanvisningen skal inneholde beskrivelse av passende og upassende avfall til kompostbeholderen.

Bruksanvisning for selve komposteringen

Bruksanvisningen skal inneholde instruksjoner for selve komposteringsforløpet og bl.a omhandle følgende punkter:

- informasjon om myndighetskrav for kompostering i husholdninger
- allmenne prinsipp for kompostering
- plassering av kompostbeholdere mht helseaspekter
- igangsettelse av komposteringen
- tilsetning av avfall og blandemateriale
- omrøring
- temperaturområde og passende fuktighet for komposteringen
- gjennomsnittlig komposteringstid under normale forhold
- vurdering av kompostmaterialets modenhet
- vekt på full kompostbeholder
- vekt på lokk
- arbeidshøyde
- anbefalinger mht etterkompostering
- tiltak hvis kompostmaterialet fryser
- bruksanvisning for de mest vanlige driftsforstyrrelser som:
    * kompostmaterialet ikke blir varmt
    * kompostmaterialet lukter
    * skadedyr i komposten
    * store mengder sigevann i komposten

- Eventuelle anbefalinger om trebeskyttelse for ubehandlede kompostbeholdere skal oppfylle kravene til kjemiske produkter, O9 og O10.
- Oversikt over reservedeler

I bruksanvisningen skal det finnes en oversikt over tilgjengelige reservedeler som er utsatt for stor slitasje.

- Materialbeskrivelse

For å forenkle gjenvinning eller avfallshåndtering av selve kompostbeholderen skal bruksanvisningen inneholde informasjon om hva materialet i de ulike delene kompostbeholderen består av og deres muligheter for materialgjenvinning.

Bilag 7 Bakgrunnsnotat Kompostbeholdere

05.09.2013

Historikk og lisensiering.

Kriterier for svanemerking av kompostbeholdere har eksistert siden 1996. Det har ikke blitt skrevet noe bakgrunnsdokument, og dette revisjonsprosjektet, som er av mindre karakter, fikk heller ikke i oppdrag å utarbeide et slikt dokument. Det ble imidlertid ansett som viktig å kort oppsummere de viktigste punktene som vi har arbeidet med under revisjonsprosessen. Dette dokumentet kan derfor ikke anses som et regelrett bakgrunnsdokument, hvilket innebærer at for å finne utførlig argumentasjon til krav som er kjent fra andre kriteriedokumenter, henviser vi til disse (f.eks. utemøbler).

Siden starten har det kun vært mindre justeringer av kriteriene ettersom produktene ikke i vesentlig grad er endret i løpet av årene. Funksjonskravet har fortsatt vist seg å være bra og Svanens funksjonstest er den eneste på markedet som utføres på disse produktene av en uavhengig tredjepart. Funksjonstesten er ikke blitt revidert. Dette innebærer at ved omprøving av nåværende lisenser trenger ikke nåværende lisensinnehavere å gjøre funksjonstesten på nytt dersom det svanenmerkede produktet fortsatt har samme funksjonsuppbygging (det kreves dokumentasjon av dette).

Det finnes totalt 4 lisenser i Norden; 1 finsk (også registrert i Norge), 1 svensk og 2 norske. Danmark har ingen lisenser på dette området (data innsamlet i 2013). Lisensene har eksistert i en del år og kontakt med lisensinnehaverne viser at de fortsatt er interessert i svanemerking av sine produkter. De poengterte at Svanemerket er viktig ettersom det er den eneste merkingen på disse produktene der en uavhengig tredjepart kan velge ut de miljømessig beste produktene.

Kort markedsinformasjon, miljø-påvirkning og produktgruppeavgrensing.

Privat kompostering minsker i Norden i takt med at stadig flere kommuner organiserer henting av kompost for innbyggerne i kommunen. Men informasjon fra den norske organisasjonen Grønn Hverdag[3] i Norge viser imidlertid at selv om flere og flere kommuner innfører kommunal innsamling av matavfall, så uttaler samme kommuner et ønske om att husholdninger med hage selv skal kompostere sitt mat- og hageavfall. Da holdes for eksempel fosfor fra mat- og hageavfall i et lokalt kretsløp og man slipper å kjøpe fosforholdig kunstgjødsel. Dette er viktig spesielt på bakgrunn av at naturressursene for fosfor antas å minske kraftigt om 30-100 år og forebyggende innbesparinger er derfor viktige. En hage har konstant behov for næringstilskudd og jordforbedringsmiddel og det er miljømessig mye bedre å produsere dette næringsrike jordforbedringsmiddel lokalt i egen hage, enn å kjøpe industrielt framstilte produkter som innebærer miljøbelastninger i form av råvareuttak (feks. torv), produksjon og transport.

I Norden er interessen for svanemerkede kompostbeholdere størst i Norge, og en rekke kommuner gir husholdninger rabattert pris på husholdningens avfallsavgift dersom de kjøper og anvender en svanemerket kompostbeholder. Et eksempel på dette er Asker

3 Nina Berge, telefonkontakt januari 2013

kommune[4]. I tillegg kan det tilføyes at Grønn Hverdag[5] anbefaler svanemerkede kompostbeholdere både på hjemmesiden deres, og på deres kurs om kompostering. Grønn Hverdag anser att svanemerkede kompostbeholdere er betydelig bedre enn øvrige kompostbeholdere pga. at de:

- fungerer bra og gir et godt kompostresultat
- er produsert av kraftige og holdbare materialer som tåler kulde
- har en bra gnagerbeskyttelse som forhindrer gnagere i komposten

Den parameteren hos kompostbeholdere som mest påvirker miljøet er beholderens funksjon. Derfor vil kriteriene sikre en funksjon som gir god kompostering av organisk avfall. De svanemerkede kompostbeholderne må derfor gjennomgå en omfattende funksjonstest. Kriteriene omfattet tidligere både varmkompostbeholdere og kompostbeholdere for sommerhalvåret. De reviderte kriteriene omfatter kun varmkompostbeholdere ettersom funksjonstesten er utarbeidet for varmkompostbeholdere for å sikre en god komposteringsfunksjon selv i vinterklimaet. Testen utføres av SP (Sveriges tekniske forskningsinstitutt, tidligere Statens tekniska provningsanstalt (kontaktperson Catrin Lindblad)), som har utviklet testen sammen med Svanen og deretter har gjort testen til sin egen. Testen finnes bare på svensk.

I tillegg består kriteriene av noen materialkrav. Miljøbelastningen fra de inngående materialene kommer i første rekke fra plastmaterialene. Alle kompostbeholdere inneholder plastmaterialer og hoveddelen, selve beholderen, er av plast, feks. polyetylen eller polypropylen. Isolasjonen består av polystyren eller polyuretan. Tetningsmaterialene kan bestå av plast/gummi, silikon. I tabellen gis det eksempel på materialer i kompostbeholdere som finnes på markedet i dag:

Material
Polyetylen (hoveddel)
Polyuretan (isolering)
Silikon i lokk
EPDM-gummi
Forsinket stål
Polyamid
Polyeten
Polystyren (isolasjon)
Bunnplate perforert aluminium
Trä
Polypropylen (tynt lag som beskytter isolasjon)

4 http://www.asker.kommune.no/Bolig-og-eiendom/Avfall-og-gjenvinning/Hjemmekompostering/ och http://www.asker.kommune.no/Bolig-og-eiendom/Avfall-og-gjenvinning/Renovasjonsgebyr/
5 http://www.gronnhverdag.no, Nina Berge

Kort bakgrunn for Nordisk Miljømerkings krav til kompostbeholdere

Material-og kjemikaliekrav i dagens kriterier

Materialkravene var tidligere

- krav til andel resirkulert plast (10 vekt-%, ekskludert isolering)
- tetthet på polyetylen
- metalldeler i kontakt med korrosivt miljø skal være syrefast
- kvikksølvtermometer er ikke tillatt

I tillegg var det kjemikaliekrav som også delvis var materialkrav:

- i plastmaterialer kan det ikke inngå kjemiske forbindelser som inneholder kadmium, bly, kvikksølv, klorerte/bromerte paraffiner, bromerte difenyletere samt ftalater

Dette var et krav som gjorde det vanskelig å bruke PVC.

Ellers var det følgende kjemikaliekrav:

- bruk av produksjonskjemikalier (f.eks. lim, trebeskyttelsesmidler m.m.) skal ikke være klassifisert CMR
- Eventuelt trebeskyttelsesmiddel kan ikke inneholde mer enn 2 vekt% av stoffer som klassifiseres som miljøfarlig
- Ved produksjon av isoleringsmateriale kan det ikke benyttes gasser som iht forskrifter i noe nordisk land er klassifisert som farlige for ozonlaget

Nye materialkrav

For å finne ut hvilke material og kjemikaliekrav som kan være aktuelt å stille i dag, ble det gjort en gjennomgang av hvilke materialer som inngår i dagens kompostbeholdere, se ovan.

Det foreslås følgende materialkrav:

Krav	Nytt/gammmelt	Forklaring
Forbud mot PVC	Delvis nytt	Det gamle material/kjemikaliekravet som utelukket en del stoffer i plast utelukket i hovedsak bruk av PVC. Å ha et eget krav med forbud er derfor nytt, men i praksis er det ingen vesentlig forskjell.
Andel resirkulert plast økes til 50 %. Kravet gjelder dersom plast inngår med mer enn 10 vekt-% i beholderen, slik at kravet ikke gjelder dersom det kun er smådeler av plast. Gjenvunnet plast skal ikke inneholde halogenerte flammehemmere.	Gammelt, men skjerpet	Det foreslås at det fortsatt stilles krav til en viss andel resirkulert plast. Avhengig av plasttype er det varierende tilgang på resirkulert plast. Basert på informasjon fra grøntpunkt.no, materialgjenvinnes ca. 30 % av EPS (ekspandert polystyren (isopor)). For hard plast er tallet ca. 40 % (ikke inkludert drikkeflasker). I dagens kriterier er kravet på 10 vekt-% (ekskludert isolering). Det foreslås at det økes til 50 %. Det foreslås at isolasjonsmaterialet ikke unntas. EPS er vanlig å bruke som isolasjonsmateriale, og det fins også gjenvunnet. Det veier lite og vil da uansett ikke utgjøre mye når det skal regnes i vekt-%. Polyuretan brukes også som isolasjonsmateriale. Dette kan ikke gjenvinnes per i dag. Konsekvensen blir da at dersom det brukes polyuretan som isolasjonsmateriale, så må det inngå større andel resirkulert plast av annen type. Det stilles også krav om at gjenvunnet plast ikke skal inneholde halogenerte flammehemmere, med grense på 100 ppm. Det brukes mye flamme-hemmere i plast, og det er derfor ønskelig at inn-hold av flammehemmere i et svanemerka produkt er begrenset. Det stilles også krav til at flamme-hemmere ikke er tillatt i jomfruelig plast (se kjemikaliekrav)
Plastdeler skal være merket i henhold til ISO 11469.	Nytt	Mærkningen vil forbedre muligheden for en effektiv sortering af plasten efter brug og dermed øge genanvendelsen af plast.
Krav til trematerialer	Nytt	Det inngikk ingen materialkrav til trematerialer i de gamle kriteriene. Det foreslås at det innføres krav til sporbarhet (gjelder alt trevirke som inngår) og krav til sertifisert andel dersom trevirke utgjør mer enn 10 % av produktet. Kravene foreslås formulert med utgangspunkt i Svanens basismodul för pappersprodukter.
Krav til gass ved produksjon av isolasjonsmaterialet	Gammelt	Kravet beholdes men er omformulert til mer aktuell kravformulering og det har dermed blitt strengere enn dagens krav.

Krav om syrefast metall og tetthet på polyetylen er flyttet til funksjonskrav. Det har blitt diskutert om kravet til tetthet på polyetylen skal beholdes – konklusjonen er at dette beholdes. Kravet sikrer at det brukes HDPE og ikke LDPE i beholderen (LDPE har for dårlig kvalitet) – kravet på 935 kg/m^3 er basert på en standard (ASTM D883 - 12 Standard Terminology Relating to Plastics.

Krav til forbud mot kvikksølvtermometer beholdes, men flyttes til kjemikaliekrav.

Andre materialer det ikke stilles krav til

Det foreslås at det ikke stilles krav til metall eller gummi/silikon eftersom de utgjør en liten del av produktet. Det kan ingå en bunnplate av aluminium i vissa kompostbe-holdere och skruer eller beslag kan vara i metall, men dette utgjør en liten del av produktet.

Nye kjemikaliekrav

Ved forslag til nye kjemikaliekrav er det i hovedsak sett på kriteriene for utemøbler og lekeredskaper.

Dette foreslås følgende kjemikaliekrav:

Krav	Nytt/gammelt krav	Forklaring
Oversikt over produksjonskjemikalier	Nytt krav	Det foreslås at det innføres et krav om at det skal sendes inn en oversikt over produksjonskjemikalier for å få en oversikt over hvilke kjemikalier som anvendes og for å sikre erklæring på klassifiseringskrav for de anvendte kjemikalier. Plast unntas fra kravet.
Krav om forbudt klassifisering for produksjonskjemikalier	Gammelt, men utvides med flere klassifisinger (miljløfarlig, giftig++)	Impregneringsmidler til trematerialer er delvis unntatt fra kravet. For å oppnå en effektiv impregnering er det nødvendig å bruke klassifiserte stoffer. Det stilles imidlertid et eget krav til impregneringsmidler. Plast unntas fra kravet.
Krav om inngående stoffer i kjemiske produkter	Nytt krav	Kravet vil være en skjerping fra dagens kriterier. Kravet vil forby f.eks. SVHC, PBT, vPvB ++++ stoffer. Plast unntas fra kravet.
Krav til tilsettinger i plast.	Delvis nytt	Det var tidligere også krav til tilsettinger – enkelte av disse er beholdt, som flammehemmere og ftalater, mens andre er fjernet da det først og fremst var benyttet i PVC som forbys i K2. Det er i tilegg lagt til krav om pigmenter.
Krav til impregneringsmidler for tre	Delvis nytt krav	Det var tidligere krav om at bruk av produksjonskjemikalier (f.eks. lim, trebeskyttelsesmidler mm) ikke skulle være klassifisert CMR og eventuelt trebeskyttelsesmiddel kan ikke inneholde mer enn 2 vekt% av stoffer som klassifiseres som miljøfarlig. Kravet henviser nå til ulike klasser av impregnering ifølge Nordisk Trebeskyttelsesråds klassifisering og vil forby impregnering med klasse A og M. I tillegg forbud mot virkestofer basert på arsen, krom, tinnorganiske forbindelser, kreosotolje. Observer at trykkimpregnering med kopper er tillatt.
Krav om vedlikeholdsprodukter til tre	Delvis nytt krav	Det var tidligere et krav i bruksanvisningen at vedlikeholdsprodukter til tre skulle oppfylle kravet om maks 2 vekt-% av stoffer som klassifiseres som miljøfarlig. Dette er nå satt opp som et eget krav under kjemikalier så det er lettere å se hvilke krav som stilles til kjemikalier. I kravet henvises det også til kravet om bruksanvisning, slik at dette også kommer med i bruksanvisningen som tidligere.
Krav om kvikksølvtermometer	Gammelt krav	Krav beholdt, men er nå flyttet fra materialkapitellet til kjemikaliekapitellet.

Andre krav

Det er ikke gjort endringer i andre krav. Krav til avfall, emballasje og funksjon er derfor de samme som i dagens versjon av kriteriene.